

Sygn. akt VI Ka 350/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Dumanowski

Sędziowie: SO Jadwiga Miklińska

SO Andrzej Cyganek

Protokolant st.sekr.sądowy Roksana Rzechtalska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Renaty Szamiel

po rozpoznaniu w dniu 18 lipca 2013 roku

sprawy **R. G. (1)**

oskarżonego o czyny z art. 178a § 2 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Lęborku

z dnia 28 stycznia 2013 roku w sprawie II K 996/12

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę R. G. (1) przekazuje Sądowi Rejonowemu w Lęborku do ponownego rozpoznania.

VI Ka 350/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lęborku wyrokiem zaocznym z dnia 28 stycznia 2013 r. IIK 996/12 uznał **oskarżonego R. G. (1)** za winnego występku z art. 178a§2 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 64§1 kk polegającego na tym, że

w dniu 12 września 2012 r. w L. na ul. (...) prowadził na drodze publicznej rower znajdując się w stanie nietrzeźwości, posiadając w wydychanym powietrzu stężenie alkoholu przy I próbie 1,15 mg/l, przy II próbie 1,24 mg/l, nie stosując się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Lęborku zakazu prowadzenia rowerów na okres pięciu lat, przy czym zarzucanego czynu dopuścił się będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Lęborku z dnia 28 lutego 2006 r. sygn. akt VIK 65/06 za czyn z art. 178a§2 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11§2 kk na karę roku pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 21.02.2008 r. do 21.02.2009 r.

Za tak przypisane przestępstwo Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu, na mocy art. 244 kk w zw. z art. 11§3 kk, karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 42§2 kk orzeczony został zakaz prowadzenia rowerów na okres 5 lat.

R. G. został obciążony kosztami sądowymi.

Apelacje wnieśli: oskarżony i jego obrońca.

R. G. we własnej apelacji zakwestionował – jak można to odczytać – poczynione ustalenia faktyczne, przyjęte za podstawę wyroku przez przyjęcie, że prowadził rower w stanie nietrzeźwości,

a także by odbywał karę do 21 lutego 2009 r. Podniósł, że utrzymuje się z zasiłku społecznego oraz dochodów uzyskiwanych ze zbierania surowców wtórnych, zaś kara jest „za ostra”.

Obrońca oskarżonego domagał się zmiany wyroku i uniewinnienia oskarżonego, bądź zmiany kwalifikacji prawnej i orzeczenia kary łagodniejszego rodzaju lub zmiany wyroku i warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary na okres próby, ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Postawił zarzuty: błędu w ustaleniach faktycznych, obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść wyroku przez nierozważenie wszystkich okoliczności sprawy, szczególnie tych które przemawiały na korzyść oskarżonego oraz rażącej surowości kary przekraczającej stopień winy i okoliczności przedmiotowe sprawy.

Sąd Okręgowy zważył:

apelacje skutecznie doprowadziły do uchylenia zaskarżonego wyroku.

Jednak nie z powodu zarzutów podniesionych, ale z uwagi na wystąpienie tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej, z art. 439§1 pkt 10 kpk w zw. z art. 79§2 kpk. Rozpoznając środek odwoławczy, Sąd zobowiązany jest sprawdzić, czy w toku postępowania nie zaistniały bezwzględne przesłanki odwoławcze, bez względu na to, czy strony podnoszą to w środkach odwoławczych lub w inny sposób zwracają na to uwagę Sądowi. Taka sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie. Oskarżony w postępowaniu sądowym nie miał obrońcy, w wypadku gdy obrona ta była obligatoryjna.

Oskarżony R. G. (1) został pozbawiony – decyzją Sędziego z dnia 6 grudnia 2012 r. pomocy obrońcy, ustanowionego z urzędu

w postępowaniu przygotowawczym, w związku z powziętymi wówczas wątpliwościami co do jego poczytalności. Jako podstawę prawną

w zarządzeniu przywołano art. 79§4 kpk, który w realiach tej sprawy odnosi się do wydanej przez biegłych lekarzy psychiatrów opinii, że miał on zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia czynu oraz pokierowania swoim postępowaniem, może brać udział w czynnościach procesowych oraz jest zdolny do samodzielnej realizacji obrony

w procesie. W związku z tak wyrażoną opinią rzeczywiście wątpliwości co do poczytalności R. G. ustały. Jednak Sąd Rejonowy był zobowiązany, na tle wniosków wypowiedzianych na piśmie przez tych samych biegłych, rozważyć (a nie rozważyć), czy jednak obrona obligatoryjna oskarżonego istnieje nadal, a to z uwagi na „okoliczności utrudniające obronę” z art. 79§2 kpk, skoro rozpoznano u niego upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, organiczne zaburzenia osobowości. Orzecznictwo Sądu Najwyższego, podobnie jak piśmiennictwo, wiąże okoliczności utrudniające obronę

z właściwościami osobistymi oskarżonego, fizycznymi (wiek, stan zdrowia, sprawność poszczególnych narządów zmysłów) lub psychicznymi (stopień sprawności umysłowej, zaradność lub nieporadność). Te ujawnione w sprawie okoliczności odnoszące się do poziomu rozwoju umysłowego oskarżonego jednoznacznie wskazują na wystąpienie okoliczności utrudniających obronę, a taka konstatacja jest tym bardziej uprawniona, gdy podda się lekturze pisma procesowe sformułowane osobiście przez oskarżonego. Ze wszystkich tych własnoręcznych pism wynika, że R. G. jest osobą nieporadną, formułuje wypowiedzi mało czytelnie i niezbyt zbornie. Przewidziana w art. 79 § 2 kpk obrona obowiązkowa zyskuje taki charakter od chwili, gdy ujawniły się okoliczności utrudniające oskarżonemu realizację materialnego prawa do obrony, a przeprowadzenie rozprawy bez udziału obrońcy w tej sytuacji stanowi uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 10 kpk – por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2007 r. III KK 130/2007 Orzecznictwo Sądu Najwyższego

w Sprawach Karnych 2007 poz. 2023.

Mając to na uwadze orzeczono jak w sentencji.